

Kyrkans rika symbolvärld

Det finns en rik symbolvärld i våra kyrkor och de flesta symbolerna är mycket gamla. Under medeltiden användes ofta helgonbilder men detta försvann senare från kyrkorummen. Efter reformationen skalades symbolspråket bort och i stället utsmyckades många föremål med gåvogivarnas initialer eller adelsvapen. Symbolerna vill fungera som hjälp till tro och i tro. Dess mening är att beröra. Liturgin i kyrkan har alltid ett budskap och symbolspråket finns i liturgin, i det som syns, hörs och görs. Det är angeläget att symbolspråket kan förstås av alla, oberoende av språk och läskunnighet.

Lammet som symbol

I kyrkokonsten avbildas ofta lammet tillsammans med ett kors eller en segerfana vid ena foten och med en korsgloria. Lammet kan stå upp eller ligga och vila.

Lammet finns omskrivet i både gamla och nya testamentet. I gamla testamentet berättas om när det israelitiska folket ville fly från fångenskapen i Egypten men Faraos, Egyptens härskare ville inte släppa dem. Egypten drabbas då av olika plågor. Innan den tionde och sista plågan får det israelitiska folket veta av Gud att de skall slakta ett lamm och stryka blod från det på sina dörrposter. Egyptiernas förstfödda söner dör den natten medan israeliternas förstfödda söner skonas eftersom de gjort som Gud sagt. Döden går förbi, eller Pesah som det kallas på hebreiska vilket är judarnas påsk.

Varför är lammet en symbol för Jesus?

I nya testamentet finns berättelserna om hur Jesus kommer som ett barn, delar människors liv, undervisar, botar sjuka, grips och till slut avrättas.

I Jesus berättelser finns ofta herdar och får med. Vid tiden när Jesus levde var det många som var herdar, som vaktade får om dagarna och de som lyssnade kunde därmed känna igen sig när han berättade om herden som aldrig gav upp innan han hade hittat sina får. Med den berättelsen ville Jesus förmedla att vi alla kan känna oss som ett borttappat får ibland. Vilsna och ensamma. Men om vi vill bli hittade, så är det alltid någon som kommer fortsätta leta, som aldrig ger upp.

När Jesus lovar att han är livet så blir hans död på korset en parallell till det slaktade lammet i Egypten för de första kristna, eftersom de var judar. Både lammet och Jesus gjorde så att döden passerar. Jesus blir både lammet som ger sitt liv för andra och herden som visar vägen för oss andra vilsna får. Döden är inte slutet. Jesus uppstår och visar på vägen förbi döden till evigt liv.

Jesus offer på korset är det fullkomliga offret, som för alla tider tar bort all världens synd. Lammet, Agnus Dei, har därmed blivit en symbol för Jesus som Guds offerlamm – han som bär och sonar människornas synder för alla tider.

*Läs mer som kyrkans symbolik i böckerna *Textilier i helig tjänst* och *Metaller i helig tjänst*.*